

PLAÇA MAJOR

ANY XIX. Núm 56 revista de cultura i festa. federació colles de castelló. tardor/hivern 2014

Bon Nadal 2014

Editorial

Avui toca parlar de cròniques i cronistes, un tema que considerem com a propi perquè “Plaça Major”, a la seua manera, és també una espècie de crònica, com sabeu molt bé tots els qui teniu la paciència de seguir-nos i llegir-nos, en la nostra feina d’informar del món de les colles i de tot el que envolta i afecta a aquest món.

La institució del Cronista és ben viva i habitual a tot arreu del País Valencià. La gran majoria de viles i ciutats tenen el seu Cronista municipal que, en la mesura de les possibilitats, vetlla per la conservació i recuperació de la memòria històrica de cada lloc, tasca no sempre fàcil i -en tot cas- ben poc agraiada.

Castelló també ha tingut tradicionalment els seus Cronistes i, tot i que l’espai de què disposem no permet fer un recorregut prou complet per tots els que hi ha documentats, sí que crec que cal fer esment almenys d’alguns dels Cronistes que en èpoques més recents han exercit aquesta funció a la nostra ciutat.

Començaré pel magnífic tercet integrat per Salvador Guinot i Vilar, Lluís Revest i Corzo, i Àngel Sánchez Gozalbo, que es van succeir en aquest càrrec al llarg de bona part del segle passat i que, a banda de les seues importants aportacions erudites referides a qüestions històriques, artístiques i literàries, van mostrar una especial preocupació per l’estat de degradació de la nostra llengua a inicis del segle XX i van ser els precursors i promotors de les Normes de Castelló, que garantien la unitat del valencià amb la resta de variants dialectals del català i el dotaven de la normalització i flexibilitat propis de qualsevol idioma modern.

El Cronista successor de Sánchez Gozalbo va ser el Dr. Josep Sánchez Adell, que ens va deixar moltes i interessants monografies sobre temes medievals i del segle XVIII. Potser no va excel·lir tant en el conreu i ús de la llengua pròpia de Castelló, que els seus predecessors havien normalitzat i dignificat amb tant d’encert.

I amb això arribem ja a l’actual Cronista de la ciutat: n’Antoni Gascó i Sidro, que tot just acaba de publicar enguany una àmplia “Crònica de Castellón” que comença parlant dels caçadors paleolítics autors de les pintures rupestres de la Valltorta i arriba fins als fets més recents esdevinguts als nostres dies.

Deixo la paraula al professor Antoni Gascó perquè siga ell mateix qui ens parle amb tota propietat d’aquesta Crònica i de molts altres aspectes de la seua feina com a Cronista de Castelló, a l’entrevista realitzada amb ell que publiquem a les pàgines interiors del present número de “Plaça Major”.

Albert Sánchez-Pantoja

PLAÇA MAJOR

ANY XIX. Núm 56 revista de cultura i festa. federació colles de castelló. tardor/hivern 2014

Revista quadrimestral
Tardor/hivern 2014
Any XIX, número 56
Castelló de la Plana (Plana Alta)
Tiratge de 450 exemplars
President José Luis Santolaria Salisa
Director Albert Sánchez-Pantoja i Domínguez

Consell de redacció

Albert Sánchez-Pantoja	Joan Josep Trilles i Font
Arturo España Marzá	Maria España Novoa
Bárbara Martínez Hauenstein	Remedios Domínguez Talamantes
Henri Bouché Peris	

Assessor lingüístic Josep Vidal Rebol
Fotos Vicent Jaume Almela, Ediciones Digitales Muphy, Enrique García, Mediterráneo, Festapèdia, María España, Martín Requena i arxius de Joanjo Trilles
Portada Inma Ruiz Sánchez
Idea de portada Xipell
Edita
Federació Colles de Castelló

Imprimeix
Gràfiques Color Impres, S.L.U. - Pol. Ind. Fadrell, nau 75 - 12005 Castelló
Dip. Legal CS-80-96
ISSN 1695-5471

Presentació d’originals
Palau de la Festa, carrer del Riu Sella, núm. 1 - 12005 Castelló
<http://www.fedecas@federaciodecolles.com>

Nota
Plaça Major no es fa responsable de l’opinió dels seus col·laboradors en els treballs publicats, ni s’hi identifica necessàriament.

SUMARI

2. **Editorial.** *Albert Sánchez-Pantoja*
3. **Entrevista a José Antonio Gascó Sidro.** *Joan Josep Trilles*
7. **Cròniques i cronistes a Castelló.** *Joan Josep Trilles*
10. **L’ofici de matalasser.** *Joan Josep Trilles*
11. **17ª Jornades de Cultura Popular. Patrimoni Històric, el castelló medieval.** *Henri Bouché Peris*
12. **Inma Ruiz Sánchez, autora de la nostra portada.** *Bárbara Martínez i María España*
14. **Escola Municipal de Dolçaina i Tabal de Castelló.** *Joan Josep Trilles*
14. **Fa vint anys.** *Emilio Regalado*
15. **Numen de Rafael Doménech Pérez guanya el IV Concurs de Composició per a Dolçaina i Banda.**
16. **Ximo Ramos guanya el XV Premi de narrativa breu Josep Pascual Tirado.** *Joan Josep Trilles*
17. **Saps què...?** *Arturo España*
18. **I Concurs infantil de postals nadalenques.**
20. **Paella valenciana amb pilotes (Típica de Nadal).** *Remedios Domínguez*
22. **Xafardecolles.**
24. **Crònica de la Nit de Sant Joan 2014.**

Amb el suport de la

GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA D’EDUCACIÓ, CULTURA I ESPORT

 ENTREVISTA

PARLEM AMB ANTONIO JOSÉ GASCÓ SIDRO CRONISTA OFICIAL DE LA CIUTAT

Per Joan Josep Trilles i Font

Antonio José Gascó Sidro (Castelló, 1948), Cronista Oficial de la ciutat i autor del llibre «Crònica de Castelló», ens presenta un detallat recorregut de la ciutat de Castelló des de la prehistòria fins a l'actualitat. Doctor en Història de l'Art per la Universitat de València i acadèmic de les reials acadèmies de San Fernando, a Madrid, i San Carlos, a València. Anem a conèixer l'amic Tónico com a cronista i com a persona ben arrelada al món de la festa.

JOANJO- Per a començar, quin ha estat el propòsit d'escriure un llibre sobre la història de Castelló?

TONICO- Fins ara jo quan he parlat d'història ho he fet des de la perspectiva de l'art ja que per a la història local ja estava José Sánchez Adell i abans Àngel Sánchez Gozalbo. En ser nomenat cronista vaig voler fer una història de Castelló propera al públic, que interesse a tothom, al lletraferit i a la persona del carrer. Està a meitat camí de la crònica periodística i la novel·la. He procurat fer una crònica amb molt d'amor a Castelló.

J. J.- Llavors quins punts d'inflexió històrics marquen el caràcter de Castelló?

T.- Hi ha diversos punts d'inflexió a Castelló. El primer va ser la creació per Pere III del sistema municipal de Castelló. Després, amb Pere IV (tots dos en el segle XIV) es van concedir a Castelló les primeres ordenances municipals, que és quan es deslliga de Vila-real, Nules i, sobretot, de Borriana, que era la ciutat més important de la zona. Van fer de Castelló capçalera de la governació des d'Almenara al riu Sénia. També parlo de Jaume I i els Furs i dic que va intentar impulsar el català com a llengua

vehicular del territori. Però el gran impuls s'ha produït en els anys de democràcia.

J. J.- Conten les cròniques que el primer exemplar...?

T.- Sí, hores abans de presentar la crònica a l'Ajuntament, em vaig desplaçar fins a la basílica de la Mare de Déu del Lledó per a oferir a la Lledonera el primer dels exemplars eixits de la impremta amb la següent dedicatòria: "Primer exemplar d'aquesta Crònica amb devoció filial. Del vostre amor un cantar, és tota la nostra història. Castelló ha begut sa glòria, ací als peus del vostre altar. Tinga'm vostra protecció, ara i de la mort a l'hora. De l'amor nostre, Senyora Mare de Déu del Lledó. Castelló, 5 de juny de l'any del Senyor de 2014".

J. J.- Ens parles de crònica periodística, sempre has estàs vinculat al periodisme?

Lliurament de la Crònica de Castelló a la Lledonera

ENTREVISTA

Interpretació musical 09-10-13

T.- Als 16 anys vaig començar al diari *Mediterráneo* amb Jaime Nos. El mestre Paco Pascual i jo crearem

el *Castellón Diario*. Vaig passar pel *Levante* on Pedro Muelas va ser el meu primer director. A Castelló Festa Plena, Obra, La Plana, Festividades, Castelloneries amb Quiquet de Castàlia, també a Plaça Major... Ara, ja jubilat, he tornat al *Mediterráneo* i col·labore en un programa de ràdio a Onda Cero sobre la història de Castelló.

J. J.- Però has tingut temps per a la família?

T.- Home, la meua feina a l'institut m'ocupava gairebé tot el dia, però sóc una persona inquieta i sempre he estat embolicat, llavors la meua gent, la família Gascó Enríquez. La meua dona Marisa i els meus fills, Helena, Beatriz i Toni han estat els damnificats dels meus delers però ho han acceptat. Ara estic recuperant el temps perdut, la música i sobretot els meus néts, Jorge i Adriana són les nines dels meus ulls.

J. J.- Has parlat dels dos cronistes que et van precedir, Sánchez Adell i Sánchez Gozalbo, sé de la teua vinculació a la Societat Castellonenca de Cultura. Fins quin punt han marcat el teu esdevenir?

T.- Jo em vaig educar amb Carlos G. Espresati que era membre de la Castellonenca i en aquesta entitat vaig conèixer el també cronista, Lluís Revest Corzo; el mestre Casimir Melià Tena; el metge i cronista Àngel Sánchez Gozalbo; el geòleg Vicent Sos Baynat; el miniaturista Lluís Sales Boli que treballava al Port amb mon pare; recorde a Bernat Artola Tomàs... Em considere fill d'aquella generació que va fer possible que a la nostra ciutat se signaren l'any 1932 les Normes de Castelló.

J. J.- Parlem de música. Ets un erudit i encara fas algun que altre concert?

T.- Saps molt bé, ja que cantàvem junts al Cor de Sant Agustí, que sóc baríton i que aquesta vocació em ve

Llibre de Lluís Sales Boli

Nomenament com a Cronista

ENTREVISTA

Toni amb els seus néts

de família ja que mon pare i el meu iaio van ser també barítons. Jo sempre he col·laborat en concerts benèfics com a persona compromesa i més després d'haver superat el càncer, però sempre com a aficionat. Recorde un concert de fa un parell d'anys a l'Auditori on vaig dedicar a la meua dona Marisa la sarsuela *Molinos de Viento*, del mestre Luna. Tota una declaració d'amor i amb sentiment extra ja que va ser la romança que va interpretar mon pare quan va conèixer a la que va ser la seua dona, ma mare.

J. J.- Música i festa han estat companyes de la teua vida?

T.- Doncs sí, i em va servir molt quan vaig ser el

pregoner del cinquantenari de les festes l'any 1995, el Pregó de Bernat Artola s'ha de cantar. El Rotllo i Canya¹ de Pepito García, el pasdoble rei de les festes de la Magdalena ha estat molt lligat a casa meua. Però vull recordar que vaig ser fundador de la Gaiata 14 "Castàlia", les meues filles van ser Dames Infants; sóc president d'honor de les Gaiates 6 "Farola-Ravalet" quan era president el meu cosí Pepe Sidro; i de la Gaiata 8 "Portal de l'Om" amb Pepe Rovira.

J. J.- Has estat ben reconegut al món de la festa?

T.- He rebut moltes distincions que sempre he rebut amb il·lusió, tinc, entre d'altres el Fadrí d'Or de les

 ENTREVISTA

Voladoret d'Or 2007. Colla del Rei Barbut

Portaler de l'Any 2010

Festes de la Magdalena. Voladoret d'Or de la Colla del Rei Barbut (2007). Sóc autor del crit dels Cavallers Templers de Castelló. La Germandat dels Cavallers de la Conquesta i la seua Milícia Templària em va nomenar Guillem de Mont-rodon (2009). Portaler de l'Any de la Gaiata 8 "Portal de l'Om" (2010). Bacalao Maravillao de la Colla Bacalao (2011). Estic ben satisfet ja que he participat sempre que m'ho han demanat als llibrets, presentacions...

J. J.- Creus que la festa de Castelló és singular?

T.- Crec que sí, la nostra Romeria i la Gaiata són singulars, úniques però els festers de Castelló han sabut innovar, han aportat actes com el Festival Internacional de Música de Festa dels Moros de l'Alqueria, la Nit Màgica de Xarxa Teatre, el Festival Internacional d'Animació... espectacles que d'alguna manera ens incorporen en el mapa del món.

J. J.- Per acabar, creus que els castellonencs som conscients d'aquesta singularitat?

T.- Hem que reivindicar el nostre Pregó, imitat en moltes capitals veïnes, museu vivent de la mitologia, història, folklore, tradicions, artesanía, indústria, agricultura, festa... Una mostra costumista que permet l'espectador realitzar un recorregut pel passat i present de la província i ciutat de Castelló.

Hem de tenir una forta consciència de poble, ja que el poble és el nucli de la festa. La nostra Romeria datada en 1348 i la Gaiata de les darrerries del segle XVIII són uns símbols únics que han de ser referents per a tots els

castellonencs. Les festes han d'entrar a les cases en tots els sentits, als balcons hauríem de ficar per festes els esclats de llum recordant aquelles primeres gaiates individuals. Ens ho hem de creure.

J. J.- No vull acabar sense reproduir unes línies² que va escriure el seu fill Toni el dia que el van nomenar Portaler de l'Any, que ens diu qui és Tónico com a persona:

"Finalment, faré referència a un capítol de la vida de Tónico, que m'ha permès redescobrir-lo com a persona. Hi ha una frase molt estereotipada que diu: "mai acabes de conèixer a ningú". La veritat és que jo pensava que ho sabia tot sobre mon pare, no obstant això, no el coneixia tot el que jo creia. Hi ha quelcom que ens va sorprendre a tots i ens va fer sentir, encara, més admiració per ell: el seu espectacular esperit de lluita contra les adversitats. Com tot el món sabrà, va passar per dos malalties molt dures que va superar de l'única forma que sabia: treballant, lluitant i recolzant-se en els seus familiars i éssers volguts, als quals des d'ací, vull agrair tot l'afecte mostrat. Va ser sorprenent el seu sobreesforç i les ganes per lluitar. Va ser increïble veure com una persona tan hipocondríaca, li plantava cara al càncer, com si es tractara d'un refredat, fins a l'extrem de ser ell qui ens animava a nosaltres, quan ens veia tristos. Gràcies a Déu, hui torna a estar fort com una roca i, ho sent, però el cel s'haurà d'esperar, perquè a Castelló ens continua fent molta falta".

CRÒNIQUES I CRONISTES A CASTELLÓ

Per Joan Josep Trilles i Font

Diu el diccionari de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua que una crònica és un text historiogràfic, generalment circumstancial i no ajustat a unitats cronològiques, que segueix l'ordre temporal. Es tracta d'obres subjectives de gran valor didàctic que pretenien donar constància dels fets, sempre oferint una bona imatge del monarca i justificant-ne les accions.

Les cròniques medievals són obres escrites en prosa, tenen gènere informatiu que explica uns fets reals amb predomini de l'objectivitat i intenta justificar la política duta a terme pels mateixos reis. Recordem les quatre cròniques més rellevants que narren les gestes dels reis de la Corona d'Aragó a la Baixa Edat Mitjana, escrites a finals del segle XIII i durant el XIV, les cròniques de Jaume I, Bernat Desclot, Ramon Muntaner i Pere el

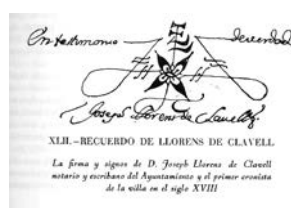
Crònica de Jaume I

Cerimoniós.

Gràcies a estes cròniques podem conèixer un poc millor la nostra història, les nostres arrels. Però aquestes obres no eren possible sense la figura del cronista, els testimonis d'un temps.

Deixem les grans cròniques, vull fer un petit homenatge als cronistes del nostre Castelló, gent que vivia i tenia facilitat per arribar als manuscrits de l'*armari municipal*, que van voler ordenar i ens van transmetre un munt de fets històrics sobre la nostra ciutat. Sense la feina d'aquests lletraferits, potser ara no hagueren estat possible les cròniques.

Abans d'entrar en aquests cronistes-arxivers, vull recordar la figura de **Joseph Llorens de Clavell (Castelló,**

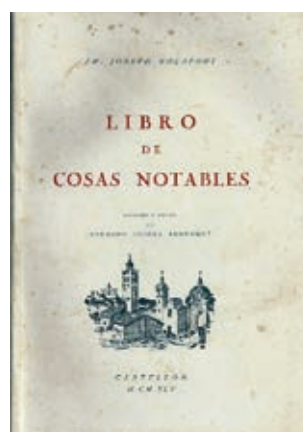

Joseph Llorens de Clavell - Cronista Traver

1660-1734), notari i escrivà, és clau, ja que és considerat el primer cronista de la nostra vila per Vicente Gimeno Michavila. José Sánchez Adell¹ i Enric Guinot² ens han deixat bons treballs sobre la seua figura.

Llorens de Clavell acomplí l'ofici de notari a Castelló des de 1683 fins a la seua mort, amb un període de suspensió amb motiu de la guerra de Successió. En 1710 va ser nomenat secretari de l'Ajuntament.

Se li considera com el primer historiador de Castelló. Les seues anotacions es troben en el *Llibre Vert* de l'Arxiu Municipal, subtítulat *Advertències i curiositats per haver-ne memòria en el esdevenidor, Anotacions de les coses que han succehit des del mes de juny de 1707, en què vaig ser nomenat coajutor d'escrivà en propietat*, i en l'anomenada *Crònica de Castelló*, que és el primer intent d'explicar els orígens de la vila. En els seus protocols notariais va deixar multitud d'anotacions.

Libro de cosas notables - Fr. Joseph Rocafort

Passem a recordar al frare de l'antic convent de Sant Agustí de Castelló, **Joseph Rocafort (Castelló, 1736-1818)** i el seu *Libro de Cosas Notables*, un dietari com diu Eduardo Codina Armengot, on trobem notícies que fan referència a seu convent i ens contenen com era el Castelló del segle XVIII. Un valuós arsenal de variades notícies que fan menció a la vida

¹ SÁNCHEZ ADELL, JOSÉ (1952). *Llorens de Clavell y sus Memorias históricas de Castellón*. Libros raros y curiosos, X. SCC. Castelló.

² GUINOT, ENRIC (1990). *Història i imatge de Castelló en el 1700: la «crònica de Castelló»*, de Josf Llorens de Clavell. BSCC. Tomo LXVI. Abril -junio 1990. Castelló. Pàg. 249-279.

 HISTÒRIA

El libro de la provincia de Castellón · Juan A. Balbás

set-centista i romàntica de la nostra ciutat des de l'any 1762 fins a l'any 1829 segons edició de Codina.

Així doncs passem al considerat primer cronista oficial, a **Juan Antonio Balbás y Cruz (Alacant, 1843 · Castelló, 1903)**. Procedent d'Alacant a l'agost de 1866 arriba a Castelló, tenint com a destinació la Biblioteca de l'Institut de Segona Ensenyament.

En 1871 l'Ajuntament li encarrega l'ordenar i classificar els documents de l'Arxiu, activitat que mantindrà durant tota la seva vida, la qual cosa li va valer el nomenament de Cronista Oficial de la Ciutat a l'agost de 1881.

Historia de Castellón · Arcadio Llistar Escrig

Ens va deixar dues obres molt significatives per a la nostra història, *Castellonenses il·lustres. Apuntes biogràfics* (1883) i *El libro de la Provincia de Castellón* (1892).

Després trobem algunes referències que cal tenir en compte com la *Historia de la fiel, leal, y constante ciudad de Castellón*, d'**Arcadi Llistar Escrig** (València, 1887), obra premiada als Jocs Florals organitzats per Lo Rat Penat.

Possiblement hi ha un espai per estudiar als cronistes des de la mort de Balbás a l'any 1903 fins que trobem a **Juan Bautista Carbó Doménech (Castelló, 1871-1931)**, que va estudiar Filosofia i Lletres a València. En 1920 va ser nomenat cronista-arxiver de la ciutat de Castelló. En 1922 va ser triat alcalde de la ciutat,

Juan Bautista Carbó Doménech

càrrec que va ocupar fins a octubre de 1923. Va ser membre de l'Acadèmia de la Història i vicepresident de la Comissió de Monuments de la província de Castelló. Carbó va ser el primer membre de la Societat Castellonenca de Cultura que fou cronista oficial de Castelló (*Llibre de sessions* de l'Ajuntament de Castelló).

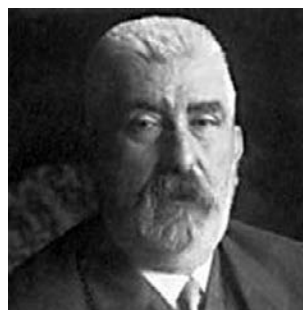

Del Castellón viejo · Vicente Gimeno Michavila

Passem al cronista, advocat, polític i escriptor, **Vicente Gimeno Michavila (Castelló, 1874-1958)**. Gimeno Michavila va ser regidor de l'Ajuntament, secretari del Partit Republicà Radical, cronista-arxiver de la ciutat (1926) i secretari de la Diputació per oposició, Gimeno Michavila³. També va ser membre de la Societat

Castellonenca de Cultura.

Ens va deixar diverses obres: *La política agrària y las Comunidades de labradores* (Castelló, 1906); *La escuela al aire libre o del bosque. Conveniencia de la misma en Castellón*. (1920); *Importancia del ahorro en la economía de las poblaciones y medios prácticos de favorecerlo* (1921); *Del Castellón viejo* (1926); *Las Aulas de Gramática de Castellón* (1928); *Estudio histórico-jurídico de las Mancomunidades Provinciales* (Castellón, 1929); *Las calles de Castellón* (1930); *Los antiguos gremios de Castellón* (1933); *La rambla de la Viuda. Antecedentes históricos y estudio de las concesiones de aprovechamiento de sus aguas* (1935).

Salvador Guinot Vilar

A Gimeno Michavila el va substituir el que va ser alcalde de la ciutat, **Salvador Guinot Vilar (Castelló, 1866-1944)**. Sent alcalde, va emprendre diverses iniciatives culturals, com la consolidació de la Banda Municipal o la creació d'una Biblioteca Municipal. Va fundar el «Círculo Artístico de Castellón» i, l'any 1919, la Societat Castellonenca de

Cultura, de la qual va ser president. L'any 1930, ens conta Vicent Falomir, va ser nomenat cronista fins a la seua mort.

De la seua obra recordem: *Capolls mustigats* (1900), reeditada l'any 1905 com *Escenes castellonenques*;

³ BELLÉS, SALVADOR. *Seres humanos de Castellón: Vicente Gimeno Michavila*.

 HISTÒRIA

Lluís Revest Corzo

El poeta Jaime Gazull. Estudio bio-bibliográfico y crítico; Fuentes literarias de la lengua valenciana; Lo renacimiento valencià.

I en 1944, en morir Salvador Guinot, es convertiria en cronista de la ciutat, **Lluís Revest Corzo (València, 1892 · Castelló, 1963)**. Cronista oficial de la Ciutat de Castelló i arxiver municipal (1892-1963). Va cursar estudis a la ciutat de

València, sent deixeble del també cronista i Arxiver de la Catedral de València, Roque Chabas.

Junt a Carreres, Guinot i d'altres va ser un dels promotors de la Societat Castellonenca de Cultura, en la qual va exercir els càrrecs d'arxiver i secretari general des de la seua fundació en 1919. Entre les seues obres trobem: *Notas trecentistas* (1379-1384); *La llengua valenciana. Notes per al seu estudi i conreu* (1930); *La enseñanza en Castellón de 1374 a 1400* (1930); *Hospitales y pobres en el Castellón de otros tiempos* (1947); *Llibre de Ordinacions de la vila de Castelló de la Plana; Goigs en llaor de la Mare de Deu del Lledó.*

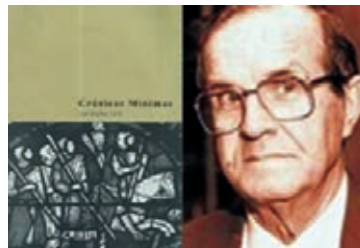
Àngel Sánchez Gozalbo

A Revest el substituï l'any 1963 com a cronista i historiador de la ciutat, **Àngel Sánchez Gozalbo (Castelló, 1894-1987)**. Membre de la Societat Castellonenca de Cultura va ser signant amb Revest, Sales Boli, Porcar i uns altres de les Normes de Castelló en 1932. També va ocupar la presidència del Col·legi de Metges durant uns anys, va ser regidor a l'Ajuntament i president de la Caixa d'Estalvis de Castelló,

així com metge i investigador.

En la seua obra literària destaca per la seua dedicació a la narrativa breu, publicada generalment en revistes, tot i que l'any 1930 va publicar-ne un recull amb el títol *Bolanger de Dimonis*. També va publicar diversos assajos històrics i de fraseologia lèxica.

En morir Sánchez Gozalbo al 93 anys va estar substituït pel professor medievalista **José Sánchez Adell (Castelló, 1923-2005)**. Un dels investigadors més importants de

Crónicas mínimas · José Sánchez Adell

d'altres: *Catálogo de pergaminos del Archivo Municipal de Castellón* (1951); *Cronos. Didáctica de la Historia* (1971); *Didáctica de la Historia* (1977); *Castellón de la Plana en la Baja Edad Media* (1982); *El Libro de Privilegios de Castelló de la Plana* (1993); *Elenco de fechas para la historia urbana de Castellón de la Plana* amb F. Olucha i E. Sánchez (1993); *El reloj público en Castellón* (1996); *Magdalena: historia y leyenda de un pueblo* amb Àlvar Monferrer (2002); *Crónicas mínimas* (2002); *Ganadería medieval castellonense. Ocho estudios* (2004); *Defensa y seguridad de una villa medieval: Castellón de la Plana* amb Elena Sánchez (2004); *Retazos de historia: miscelánea de artículos sobre Castellón* (2006).

Antonio José Gascó Sidro

En març de 2006 va ser nomenat Cronista Oficial de la Ciutat Castelló **Antonio José Gascó Sidro**, doctor en Història de l'Art per la Universitat de València, i acadèmic de les reials acadèmies de San Fernando, a Madrid, i San Carlos, a València. El temps recordarà a Gascó per la seua *Crónica de Castellón*.

Aquest ha estat un breu resum dels que han estat cronistes, historiadors de Castelló, homes que han estat a prop de documents que ens han fet sentir poble.

OFICIS TRADICIONALS

L'OFICI DE MATALASSER

Per Joan Josep Trilles i Font

L'ofici perdut de matalasser consistia a fer i refer matalassos. La feina es duïa a terme a les cases particulars que demanaven els serveis del matalasser.

Recorde de menut, passat l'hivern, els meus pares cridaven el matalasser, a Enrique Guillén *el matalaper* que treballava de policia local però que en hores lliures anava per les cases per deixar com a nous els matalassos de llana que tothom usava i que, amb el temps, quedaven endurits. Tenir un matalàs de llana era tot un dels luxes més apreciats i cuidats per la seua comoditat per a les famílies benestants. Recorde que a l'alqueria gastàvem els de pellerofa, fulles seques de panolla.

A casa meua es feia al terrat, just damunt de la pallissa però també es feia als patis, cotxeres o al mateix carrer. Estenien a terra un gran llençol i a sobre hi desfeien els matalassos, treien la llana i la rentaven juntament amb la funda. La creença popular deia que la llana s'havia de rentar en lluna vella ja que així no s'arnava, no es feia

Matalasser estovant la llana

malbé. Una vegada assecada la llana, amb un parell de vergues flexibles i lleugeres, la batiem, estovant-la, amb un soroll característic dels bastons i amb una habilitat, rapidesa i eficàcia no mai vista. Després tornaven a ficar la llana batuda a les fundes procurant que aquesta quedara ben dispersa per tal que no es feren bonys i les recosien, retornant la forma al matalàs, que quedava tan tou com si fos nou.

Després calia embastar, passar unes vetes de 30 a 40 cm pels forats que hi havia a banda i banda de la funda amb l'ajuda d'una llarga agulla de matalasser i fer una forta llaçada estrenyent els dos costats del sac quedant subjectat perquè no es concentrara la llana a un costat. Per concloure la feina calia cosir els cantons per donar-li la forma definitiva al matalàs amb agulles saqueres fent allò que es deia "vora a l'anglesa".

Als anys 60 del segle XX l'ofici de matalasser va anar desapareixent a causa dels nous matalassos d'espuma, molles o materials sintètics. Encara els podem trobar als pobles de les nostres comarques.

Matalasser cosint el matalàs

17ª JORNADES DE CULTURA POPULAR PATRIMONI HISTÒRIC, EL CASTELLÓ MEDIEVAL

*Per Henri Bouché Peris
Director de les Jornades*

L'Institut d'Etnografia i Cultura Popular tracta cada any (¡i ja en van 17!) d'oferir temes adients a la nostra cultura mitjançant jornades monogràfiques amb la finalitat d'assolir un major coneixement de la cultura ciutadana per allò que deia sant Agustí: “no es pot estimar allò que es desconeix”. Donar a conèixer el patrimoni local és, sens dubte, esperonar l'esperit castellanenc.

Per altra banda, és ben cert que els orígens del nostre Castelló s'enlairen fins i tot a èpoques prehistòriques; però no menys cert és el fet de la seua fundació al segle XIII on la ciutat i el terme adquireixen noves perspectives i comença una nova història. Per aquesta raó les Jornades de Cultura Popular en la seua XVII edició han estat dedicades al ric patrimoni històric medieval on s'han analitzat els diversos trets d'aquest llarg període, de la societat que els va viure, de la cultura, llengua i costums, dels personatges i de les

restes arqueològiques i documentals que el seu pas ens ha deixat. Tot expressat dins un context didàctic per facilitar la seua correcta assimilació.

Amb aquesta finalitat hem portat ponents destacats al camp relacionat amb la temàtica apuntada, com Enric Guinot, Sara Bono, Tomás Martínez, Miquel Gómez, Sergi Selma, i Elena Sánchez. Tots ells ens han parlat de les seues especialitats aplicades a l'àmbit concret de les respectives ponències a fi de donar-nos una visió àmplia del nostre patrimoni històric durant l'època medieval. Perquè, en essència, el patrimoni és el valor que la societat atribueix a cada moment de la història, i està integrat per immobles i objectes mobles d'interés artístic, històric, etnogràfic, científic, etc. I, en el nostre cas, al susdit període del temps medieval.

A més, el programa de la present edició –com en les anteriors– materialitza part d'aquests béns en una exposició (“Patrimoni històric al Castelló medieval”), on el públic pot contemplar de prop tot allò que els ponents han referit en les seues respectives conferències, així com els comunicants que hi han participat.

Tanmateix ha estat un èxit l'excursió a la muralla medieval amb una visita guiada i virtual, a fi i efecte de conèixer una part molt interessant del nostre patrimoni arquitectònic i històric.

INMA RUIZ SÁNCHEZ, AUTORA DE LA NOSTRA PORTADA

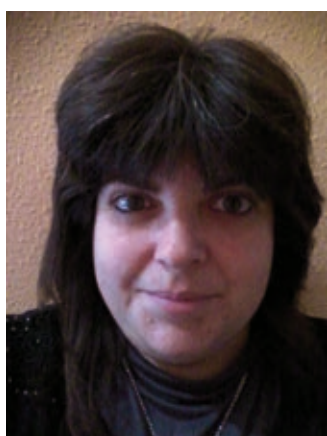
*Per Bárbara Martínez Hauenstein
i María España Novoa*

Inma Ruiz Sánchez és una jove vilarealenca que destaca en arts gràfiques. Aquest any és la persona encarregada de realitzar la portada nadalenca de la nostra revista “Plaça Major”, concretament la de l’edició de “tardor/hivern”.

Inma és una artista autodidacta que confessa que des de molt xicoteta ja li agradava molt dibuixar amb llapis, tant, que ella mateixa va començar comprant les seues pròpies làmines amb tan sols 7 anys d’edat. Inspirant-se en tot el que l’envoltava va anant, a poc a poc, perfeccionant la seua tècnica.

Un dia, quan ja se sentia més segura, es va llançar amb el color i aquest va ser el punt d’inflexió de la seua carrera artística, pintant quadres per a la família i els amics, que van començar a reconèixer els seus dots artístics convertint-se en els seus majors seguidors i els seus millors consellers.

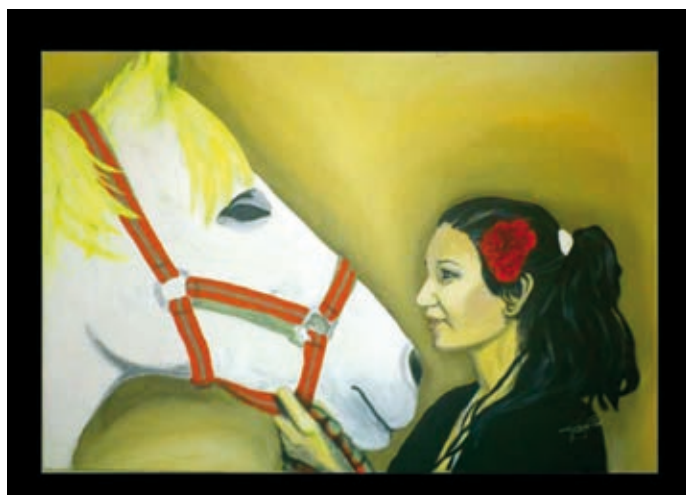
Es confessa també individualista, doncs sempre ha

treballat en solitari, encara que mai descarta l’experimentació col·lectivista.

Respecte a la iniciativa que va tenint des de fa alguns anys la Federació de Colles de Castelló per a les quatre edicions anuals de la revista, comenta que li sembla una fantàstica idea perquè d’aquesta forma es dona l’oportunitat de donar-se a conèixer a artistes novells, i no tan novells, que poden mostrar la seua obra i les seues qualitats en un mitjà diferent al que normalment estan acostumats, com poden ser exposicions, etc. Inma és una artista que, com quan era xiqueta, es continua inspirant de forma espontània de tot el que l’envolta. Dia a dia se sent lliure, pintant el que realment li ve de gust pintar, vivint com vol viure, compaginant-ho al mateix temps amb nombrosos encàrrecs que solen consistir en reproduccions realistes de fotografies que sol pintar en diversos llenços que en unir-los formen un sol quadre.

La seua trajectòria, encara que curta, atés, aparentment, a la seua edat, que no ens confessa, li ha permès participar en diversos concurs de cartelleria i exposicions. Alguns d’ells han estat el cartell del dia de la dona treballadora, en el qual va participar dos anys, o el logotip de la Regidoria de la Dona i Joventut de Vila-real. Fa un any també va guanyar un concurs de pintura i fotografia amb un dels seus quadres, que va ser

ART

el més votat en una coneguda xarxa social, penjant-lo tan sols dos dies abans del tancament del termini de concurs. Com a premi, va poder exposar un mes la seua obra en un reconegut estudi de fotografia castellanenca. Aquesta exposició va resultar ser un èxit i tots els quadres mostrats van acabar venent-se.

Per tot el relatat anteriorment, quan ens vam posar en contacte amb ella, se li va proposar fer la portada per a la nostra revista i després de llambregar alguns exemplars, va acceptar encantada la nostra proposició, ja que mai no havia tingut l'oportunitat de realitzar un treball similar i per a ella és

una experiència nova, un poc més a aportar al seu creixent i ric currículum artístic.

Després d'alguns dies pensant l'enfocament que volia donar al seu treball, s'inspira en "L'Arbre de la Vida" de Klimt, amb clares influències nadalenques i festives al mateix temps, recordant-nos l'arbre a l'ornamentació típica gaiatera en verd maragda i els adorns als elements essencials de les nostres festes, podent distingir sobre fons ocre, el rotllo i canya representatius de Castelló.

Inma ens convida finalment a recordar la seua portada com una obra moderna, colorida i alegre.

Només ens queda, des de la Federació Colles de Castelló, agrair la seua participació desinteressada i assegurar-li que la seua obra queda gravada en la nostra història, que ens vincula a una gran artista.

ACADÈMIA
VALENCIANA
DE LA
LLENGUA

INFORMACIÓ DOLÇAINA I TABAL

ESCOLA MUNICIPAL DE DOLÇAINA I TABAL DE CASTELLÓ

Per Joan Josep Trilles i Font · EMDiT

Recordem que l'Escola Municipal de Dolçaina i Tabal de Castelló (EMDiT) naix al novembre de l'any 1994 per iniciativa del Negociat Cultura de l'Ajuntament de la nostra Ciutat, que encomanà a la Federació de Colles de Castelló l'organització i posada en marxa de l'Escola. Després de molts maldecaps i entrebancs, amb molt d'esforç i amb la direcció de la Colla "El Fadri". Començarem al Col·legi Públic Sanchis Yago i en l'actualitat estem al CEIP Serrano Suñer. En el present curs 2014/2015 tenim més de 50 alumnes inscrits.

La nostra Escola lluita dia a dia per les tradicions i ha estat, i és, la pedrera de dolçainers i tabaletes de totes les colles de Castelló, no hi ha colla o grup de dolçaina i tabal on no hi haja gent formada en l'Escola. No debades de les quatre o cinc agrupacions que hi havia, hem passat a tenir-ne quinze a la nostra ciutat. El futur de la nostra música amb aquests instruments el tenim assegurat.

Seguim el mètode de Xavier Richart, "Estudiant la dolçaina", en consonància amb la resta d'Escoles de Dolçaina de la Comunitat Valenciana dins de la Federació Valenciana de Dolçainers i Tabaletes (FVDiT), a la qual estem federats. El coordinador tècnic és José Causanilles i disposa d'un grup de vuit monitors.

Com de costum la nostra Escola participa en tots els actes en què ens demanen participar com a Escola: aplecs, Sant Antoni, Concurs per Intèrprets Novells, Trobada Veïnal de dolçaina i tabal, Carnestoltes al Grau de Castelló, Pregó de Festes, Pregó Infantil, Homenatge a la dolçaina i el tabal a Castelló, Cloenda del Curs...

Enguany ens sentim molt orgullosos i satisfets que per fi, en aquest curs 2014/2015, la dolçaina forme part de l'oferta del Conservatori Professional de Música "Mestre Tàrrega de Castelló", el primer de la xarxa de la Generalitat on s'impartirà. Ha estat un camí difícil però ha estat una realitat aquest mes de desembre.

INFORMACIÓ DOLÇAINA I TABAL

NUMEN DE RAFAEL DOMÉNECH PÉREZ GUANYA EL IV CONCURS DE COMPOSICIÓ PER A DOLÇAINA I BANDA “CIUTAT DE CASTELLÓ”

Iván Martí Vallés

El Jurat està format per **Francisco Signes Castelló**, músic i exdirector de la Banda de Castelló; **José Vicente Ramón Segarra**, director de la Banda de Castelló; **Antonio de la Asunción Andrés**, mestre de dolçaina i percussió; **Adrià Nebot Sanahuja**, mestre dolçainer; i **Joan Josep Trilles i Font** com a secretari i amb veu, però sense vot.

Decideixen donar els següents premis després d'haver

escollat les dues composicions finalistes triades en la reunió del Jurat del 8 de setembre a Castelló:

- **1er PREMI** dotat amb 1.000 € a la composició, *Numen* de la qual és autor **Rafael Doménech Pérez**.
- **2n PREMI** dotat amb 700 € a la composició, *Jareño* de la qual és autor **Miquel Ferrandís i Gavara**.
- **3r PREMI** dotat amb 300 €, malauradament el jurat decideix per unanimitat deixar desert aquest tercer premi.

Les obres guanyadores foren interpretades el divendres 31 d'octubre a l'Auditori i Palau de Congressos de Castelló per la Banda de Castelló i el dolçainer, Iván Martí Vallés.

Guanyadors i membres del jurat

PREMI NARRATIVA

XIMO RAMOS GUANYA EL XV PREMI DE NARRATIVA BREU JOSEP PASCUAL TIRADO

Per Joan Josep Trilles i Font · EMDiT

L'escriptor castellonenc, Ximo Ramos Andreu, ha rebut de mans de la reina de les Festes de la Magdalena, Dunia Górmaz Campos, la rosa que l'acredita com a guanyador del XV Premi de Narrativa Breu Josep Pascual Tirado. Aquest certamen està organitzat per la Llibreria Babel, la Federació Colles de Castelló, Unaria Ediciones i disposa del patrocini de la Diputació de Castelló.

El jurat, format per: María España Novoa, Francesc Navarro del Alar, Amelia Díaz Benlliure i Joan Josep Trilles i Font, va decidir que, entre les sis obres presentades, declarava guanyador el treball de Ximo Ramos amb el títol de *Moltes mirades, alguns secrets*.

El guardó té una dotació de 3.000 euros i dona accés a la publicació de l'obra per Unaria Ediciones de Castelló. El premi fou lliurat el passat 19 de novembre al Saló de Plens de la Diputació de Castelló pel diputat de Cultura, José Luis Jarque.

Fins ara han obtingut aquest guardó els autors: Reis Lliberós, Nel·lo Navarro, Xavier Mínguez, Pasqual Mas, Vicent Pallarès, Albert Garcia, Joan Andrés Sorribes, Pep Castellano, Jordi Sebastià, Joan Baptista Campos, Leandre

Iborra, Víctor Garné, Manuel Abad i Nel·lo Navarro.

Ximo Ramos Andreu va nàixer el 22 de maig de 1969, a Castelló de la Plana, ciutat on viu i treballa. A nivell professional, és funcionari de l'administració de la Generalitat Valenciana. Quant a estudis, va traure la diplomatura en Ciències Empresarials, el mil·lenni passat.

A nivell literari, a pesar que escriu per a ell i el seu cercle més pròxim des de fa temps, només cal recordar una fita que caldria ressenyar: el segon premi, l'any 2013, als Premis Maig de Narrativa de Vila-real, amb el relat "*Primavera*".

CURIOSITATS

SAPS QUE ...

Per Arturo España Marzá

i romans solien adornar les seues cases amb hedra. Segons una llegenda alemanya la tradició de l'arbre nadalenc naix l'any 723 a Hesse (Alemanya) personalitzada en el bisbe Sant Bonifaci encara que documentalment pareix que en el segle XVI l'Alsàcia alemanya es trobaria el verdader origen de la tradició on es venien avets en els mercats per a portar a casa i adornar-los. Posteriorment la tradició es propagaria per tot el territori alemany, més tard per Europa i, finalment, per la resta del món.

... encara que la primera al·lusió als Reis Mags d'Orient es troba en la Bíblia, esta no identifica els seus noms ni la seua procedència. Van ser les escriptures d'un monjo benedictí, uns segles després, les que van atorgar nom i detalls físics que descrivien representants d'Europa, Àsia i Àfrica. Per la situació geogràfica i el seu enclavament històric pareix que Melcior, Gaspar i Baltasar pogueren provenir de Pèrsia o Babilònia on la referència de Mags s'associava a savi o astrònom.

El tradicional Betlem o Pessebre de Nadal, amb tant d'arrelament a Espanya, procedeix de l'Edat Mitjana quan Sant Francesc d'Assís, a Greccio (Itàlia), va decidir celebrar una missa uns dies abans del 25 de desembre de 1223 comptant amb una representació del naixement. A partir del segle XV es va generalitzar este costum principalment a Itàlia, França, Portugal i Espanya amb la creació de nombrosos tallers artesanals dedicats a la fabricació de figures representatives de la Nativitat. Actualment Espanya es troba al capdavant en la fabricació de les figures més apreciades en l'àmbit mundial.

... contràriament a la creença de gran part de la població, la tradició de l'arbre de Nadal no és oriünda d'Amèrica del Nord. Els habitants dels països escandinaus decoraven les seues cases amb visc i altres plantes de full perenne, els celtas consideraven l'arbre com a element sagrat mentre que grecs

DIPUTACIÓ
D
CASTELLÓ

I CONCURS INFANTIL DE POSTALS NADALENQUES FEDERACIÓ COLLES DE CASTELLÓ

Guanyadora · Laura Traver Sanchís

La Federació Colles de Castelló ha convocat el Primer Concurs de Postals Nadalenques 2014, amb l'objectiu de fomentar la participació, els valors de la convivència i l'expressió artística de les nostres tradicions, entre els xiquet/es de totes les nostres colles. En aquest sentit, la finalitat és que els més joves elaboren un treball que servirà de disseny de la targeta de felicitació d'aquesta Federació.

Hi han participat xiquet/es de les nostres colles federades de 3 a 14 anys. Per donar el premi el jurat ha valorat: la

creativitat, el colorit, els motius nadalencs, els símbols, relacionats amb la federació, la destresa, la imaginació. Els

www.lapeonzacastellon.com
Tlno. 964 22 20 85
C/PERISCOLA Nº15
Castellón
info@lapeonzacastellon.com

 NADAL

concurssants han utilitzat tot tipus de materials plàstics: ceres, de pal, carbonet, oli, pastís, aquarel·les i fins i tot collages amb brillantines, etc.

A tots els xiquets que van lliurar el seu dibuix se'ls va entregar un regal sorpresa de la papereria la peonza.

Els premis es lliuraran el dia 13 de desembre a la Llibreria Babel, on s'exposaran els dibuixos presentats. El dibuix guanyador del concurs rebrà una placa acreditativa per trofeu i un regal per part de les empreses col·laboradores. També es lliurarà un premi per cada tram d'edat: de 3 a 6 anys, de 7 a 10 i d'11 a 14.

Han col·laborat per fer aquest concurs les empreses: Todojuguete; La Peonza; Everest; i Llibreria Babel.

Guanyadors:

- Categoria de 3 a 6 anys: Hugo Barrios Samit, 3 anys, Colla *Fe-te'l i mone*.
- Categoria de 7 a 10 anys: Ainara Nos Adell, 8 anys, Colla *Nova-Escola*.
- Categoria de 11 a 14 anys: María Segura Pérez, 12 anys, Colla *A casa no*.
- Guanyadora concurs i per tant postal de Nadal de la Federació: Laura Traver Sanchís, 12 anys, Colla *Els lluços*. Laura estudia 1r d'E.S.O al col·legi Madre Vedruna. Segons sa mare, les seues aficions són la natació, que practica des que era ben menuda i el dibuix; sempre ha estat amb fulla i colors a la mà, era el seu entreteniment. L'any passat va guanyar el 2n premi de dibuix, en la seua categoria, en el concurs de la Confraria de Lledó. És una xiqueta alegre i li agrada molt estar amb les amigues.

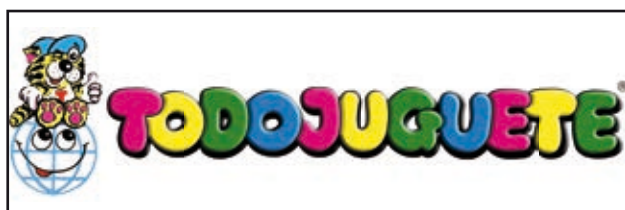
Categoria 3-6 · Hugo Barrios Samit

Categoria 7-10 · Ainara Nos Adell

Categoria 11-14 · María Segura Pérez

GASTRONOMIA

PAELLA VALENCIANA AMB PILOTES (TÍPICA DE NADAL)

*Per Remedios Domínguez Talamantes
Colla Tombatossals*

PAELLA

Per a 4 persones

- Pollastre (700 grs. Uns 8 o 10 trossos mitjans)
- Conill (300 grs. Uns 4 o 6 trossos mitjans)
- Costella (300 grs. Uns 4 o 6 trossos mitjans)
- Una cullerada sopera (no gaire satisfeta) de pimentó vermell dolç molt .
- Brins de safrà al gust o en el seu lloc una cullerada menuda de cafè de colorant alimentari.
- 12 cullerades soperes de tomata natural ratllada.
- Fesol verd ample (200 grs.).
- Garrofó (100 grs.)
- 3 o 4 carxofes

- Pebrot vermell i verd (200 grs.).
- Aigua
- Oli d'oliva verge (15 cl. o 150 grs.)
- Arròs (400 grs.)
- Sal, all

PILOTES DE CARN DE NADAL (OPCIONAL AMB O SENSE SANG)

- 500 gr de carn de porc picada
- Un poc de sal
- 200 gr d'alls tendres picats
- Herba-sana seca
- Pinyons (opcional)
- 3 ous d'oli d'oliva
- Pa de fogassa del dia anterior

En una cassola posarem l'oli i a foc lent anirem cuinant la carn picada, afegirem un poc de sal i els alls tendres i els pinyons perquè es vagen sofregint. Quan tinguem llesta la massa la posarem en una safata perquè es vaja refredant o li afegirem el pa ratllat, l'herba-sana, provarem de sal, la massa, (la sang si la volem), afegirem els ous i anirem formant les pilotes.

ELABORACIÓ

Aboquem l'oli al centre de la paella, l'anivellem, encenem el foc i escalfem l'oli.

Quan l'oli comença a fumejar, incorporem, el pollastre, la costella i el conill trossets i lleugerament salats, daurant-los acuradament a foc mitjà. Si el foc és excessiu, podem empolverar un poc de sal a la vora de la paella, en aquelles zones en les quals no hi ha oli, per evitar que es creme. És molt important que tota la carn estiga molt

GASTRONOMIA

daurada, l'èxit de la paella depèn molt d'aquesta etapa de l'elaboració.

Afegim la verdura trossejada i l'ofeguem uns minuts, després fem un buit al centre de la paella apartant la carn i la verdura, en aquest buit incorporem la tomata i l'all, ho sofregim uns minuts i afegim el pebre roig i el colorant. Deixem ofegar un minut més. És important que el foc siga suau al moment de posar el pebre roig, ja que correm el risc que es creme i la paella resulte amarga. I ara és el moment d'abocar aigua fins quasi la vora.

Afegim un poc de sal i la deixem coure uns 20 minuts, afegint més aigua si fos necessari.

Transcorreguts els 20 minuts, hem de procurar que el caldo de la paella arribe just fins a la meitat dels reblons de les anses. Seguidament provem de sal, el caldo haurà d'estar molt saborós, lleugerament salat, ja que l'arròs, durant la cocció, absorbirà part de la sal.

Este és el moment d'incorporar l'arròs. Si hem pres correctament la referència dels reblons de les anses, simplement fent un solc amb l'arròs que sobreisca un parell de centímetres sobre el caldo, haurem aconseguit la relació perfecta d'arròs i caldo per al recipient en el qual estem cuinant, aquesta és la mesura exacta de l'arròs que necessita la paella, si desitgem afegir més arròs, haurem de pujar el nivell del caldo agregant aigua. Però ja estarem forçant la relació líquid-arròs per a aquesta paella, l'ideal seria utilitzar una paella de major diàmetre. Totes aquestes referències són aproximades, la potència del foc, la varietat d'arròs i fins i tot l'altitud modifiquen en major o menor mesura les proporcions líquid-arròs que hem d'utilitzar per a cada recipient.

Barregem uniformement l'arròs en el recipient i procurem que no queden grans d'arròs sobre la carn o la verdura sense estar submergits en el caldo. Coem a foc molt fort durant 8 minuts aproximadament, o fins que l'arròs mig bullit comence a apuntar. És el moment d'agregar les pilotes de carn.

En aquest moment hem de baixar el foc gairebé al mínim i deixar coure altres 6 o 7 minuts més, evitant així que el midó que ha anat deixant l'arròs durant la cocció i que ha anat espessint el caldo, es creme i s'agarre al fons

de la paella. Transcorreguts els 6 o 7 minuts, si la paella no té gens o gairebé gens de caldo, deixem que cogue els últims 3 o 4 minuts més a foc molt molt suau, si la paella tingués encara molt de caldo, aquests 3 o 4 minuts finals la cuinariem amb un foc mitjà. No obstant això més val una paella un poc caldosa o melosa, però rica de sabor que una ben seca, però dura o cremada.

És important saber que 5 minuts de repòs una vegada retirada del foc, sol anar molt bé a les paelles, sobretot si han quedat una miqueta dures.

I aquí està el resultat... La paella valenciana amb pilotes típiques de nadal.

XAFARDECOLLES. Notícies íntimes del món de les Colles

Campió Colla Xaloc

Subcampió Colla Poc a Poc

Tercer Gaiata 17

- **V edició de les "12 hores" Futbol Sala Colles i Gaiates 2014.** De bell nou gràcies a la bona organització de la **Colla Botifarra** s'ha celebrat aquesta edició al pavelló Parc Sindical el passat dissabte 12 de setembre. Han participat: Xaloc; Malfainers; El Vi Negre; Los Porrones; J&B Futsal; Gaiata-17; Delícias F.S.; Gaiata-15; La Frontera F.S.; Poc a poc. El guanyador va ser Xaloc davant Poc a poc. En tercer lloc va quedar la Gaiata 17 i en quart J&B Futsal.

- Els Cavallers templers de Castelló han nomenat al catedràtic d'Enginyeria Química de la Universitat Jaume I, Carlos Feliu Mingarro, Templer de l'any 2015 amb la figura de Pere de Moncada i a l'Ajuntament de Sant Mateu, Templer Honorífic. Així mateix Santiago López i Alberto Burroni han rebut els atributs de les figures històriques de Sant Vicent Ferrer i el Papa Lluna. Tots dos recrearan en la cavalcada del Pregó l'estampa del Compromís de Casp, una imatge molt vinculada a la història i les tradicions de la nostra ciutat.

- Miguel Ángel Trilles Cano, president de la Filharmònica de Castelló, vocal del Consell Econòmic Social de la Comunitat Valenciana i vocal del Consell Municipal de Cultura ha estat triat Alcalde de la Host del Castell Vell per a les festes de la Magdalena de l'any 2015.

XAFARDECOLLES

- La Gestora de Gaiates cada any tria una persona o entitat com a Gaiater de l'Any, tenint en compte els mèrits adquirits en pro de les festes de la Magdalena. En les passades festes de l'any 2014, aquest guardó va recaure en la figura de qui fóra director de la Banda Municipal de Castelló, el senyor Francisco Signes Castelló. En agraïment, el mestre Signes va compondre una altra peça musical denominada "Gaiater de l'Any" que va ser interpretada per primera vegada per la Banda Municipal al concert del concurs de composició del passat mes d'octubre, acudint a aquest acte una àmplia representació del món gaiater.

- La Nova Escola col·laborant amb les gaiates.

- Colla Los Cisnes en la presentació de la Gaiata 10 "El Toll" el dissabte 22 de novembre al Palau de la Festa.

- El 27 de novembre de 2014 és una data que cal tenir en compte ja que es van fer les proves d'ingrés per a alumnes al Grau Mitjà als estudis de Dolçaina al Conservatori Professional de Música "Mestre Tàrrega" de Castelló. Així doncs, s'ha implantat per primera vegada en un centre de la xarxa de la Generalitat els estudis de dolçaina. Antonio Rodríguez, director del conservatori; el mestre Xavier Richart; el regidor Miguel Àngel Mulet; i Joanjo Trilles, president de la Federació Valenciana de Dolçainers i Tabaleters, ho van celebrar.

- Ja tenim cartell per a les festes de la Magdalena 2015 amb el lema "Anem de Romeria" obra de Manuel Escuder Gual. Dunia Górmaz Campos i Cristina Batalla Serret reines de les festes 2015 van lliurar el guardó.

Crònica de la Nit de Sant Joan 2014

Concert per Sant Joan al Teatre Principal

Concurs coques de Sant Joan

www.elperiodicomediterraneo.com, Tu web

Platja del Gurugú

Dimonis

www.elperiodicomediterraneo.com, Tu web

Sopar Nit de Sant Joan

www.elperiodicomediterraneo.com, Tu web

Saltant la foguera

Col·labora

AJUNTAMENT
Cultura / Esports

Passió x
CASTELLÓ

